

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

6 – 11 червня 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№23 (583)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Міністр оборони України Михайло Єжель: "Військові журналісти – це люди честі, які цінують правду і завжди перебувають на вістрі цієї правди!"

Читайте на 3 стор.

ВЧИНОК

З обіймів смерті

Напередодні Дня захисту дітей, увечері 31 травня цього року, військовий науковець підполковник запасу Олег Мішин врятував від смерті 14-річного хлопця, який купався у житомирській річці Кам'янка і, втративши свідомість, почав тонути.

Увечері 31 травня, близько 20 години, подружжя Мішиних пішли прогулятися до річки й насолодитися вечірньою прохолодою після спекотного дня. До речі, Олег Геннадійович півтора місяці тому звільнився в запас із посади доцента кафедри радіоелектронної розвідки факультету РЕР, РЕБ та захисту інформації Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова Національного авіаційного університету. А його дружина, Анна Володимирівна, – технік 1-ої категорії кафедри радіоелектронної боротьби та захисту інформації того ж факультету, підполковник запасу та працівник Збройних Сил України. Під час прогулянки подружжю зустрілася група дітей віком 13-14 років. Серед них був і син Мішиних Гена.

Продовження на 4 стор.

В УМОВАХ ФОРС-МАЖОРУ

Як в українському небі порушників шукали

8 червня під керівництвом командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенанта Сергія Онищенка пройшло двостороннє командно-штабне тренування з органами управління та черговими силами з протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України і Військово-повітряних сил і військ протиповітряної оборони Збройних сил Республіки Білорусь. Темою тренувань було управління черговими силами з протиповітряної оборони учасників при виконанні ними завдань бойового чергування.

Під час тренувань відпрацьовувалися питання удосконалення взаємодії чергових сил з протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України і Військово-повітряних сил і військ протиповітряної оборони Збройних сил Республіки Білорусь при виконанні ними завдань бойового чергування та досягнення злагодженості дій чергових сил за різних обставин.

До проведення навчань залучалися органи управління

Повітряних Сил Збройних Сил України, командні пункти, бригади тактичної авіації, пункти наведення авіації, радіотехнічні бригади. Під час практичної фази КШТ для створення повітряної обстановки та дій по реально позначених повітряних цілях залучалися літаки винищувальної авіації Су-27 та МіГ-29.

Закінчення на 2 стор.

ГОТУЄМОСЬ ДО РОТАЦІЇ

У Ліберії замінили озброєння

Днями, згідно із планом чергової ротації 56-го окремого вертолітного загону ЗС України сил Місії ООН у Ліберії, було проведено заміну техніки та майна служб матеріально-технічних засобів, що було доставлено з України до Ліберії важким транспортним літаком Ан-124 "Руслан" АНТК імені Антонова. Зокрема, основним вантажем,

що надійшов з України до Ліберії, були два вертольоти Мі-8, один Мі-24 та дві одиниці автомобільної техніки. Окрім цього, на борту важкого транспортного літака Ан-124 "Руслан" надійшло майно, необхідне для забезпечення подальшої життєдіяльності вертолітного загону та передбачене для всіх служб тилу й озброєння українського миро-

творчого підрозділу. Того ж дня цим же бортом було повернено в Україну майно, що вислужило встановлені терміни експлуатації або передбачає чергового ремонту. Зокрема, до України було відправлено близько 50 тонн майна в тому числі три вертольоти та дві одиниці автомобільної техніки.

Закінчення на 2 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2011 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

В УМОВАХ ФОРС-МАЖОРУ

Як в українському небі порушників шукали

Закінчення. Початок на 1 стор.

Відповідно до легенди, у повітрі відпрацьовувалися перехоплення літака-порушника, роль якого викону-

вали почергово літаки ВПС Республіки Білорусь та Повітряних Сил ЗС України, а також практичні дії при наданні допомоги повітряним суднам обох сторін за форс-мажорних обставин. Було організовано постійну взаємодію між органами управління видів обох країн, безперервний радіолокаційний контроль та безпеку польотів у районі перебування та ймовірному маршруті польоту повітряних суден.

Окрім цього, було налагоджено чітку взаємодію з Украерорухом з надання оперативної інформації щодо дій чергових сил з протиповітряної оборони і стану сил та засобів пошуково-рятувальної служби.

– Такого роду тренування з черговими силами країн-сусідів ми проводимо щорічно, це дає нам можливість на практиці перевірити реальну спроможність дій чергових сил до виконання завдань за призначенням, – зазначив командувач ПС ЗС України генерал-лейтенант Сергій Онищенко.

Також він наголосив на тому, що всі учасники тренування показали достатній рівень фахової підготовки під час відпрацювання практичних дій, отримали неабиякий досвід бойової роботи в умовах, максимально наближених до реальних, що, в свою чергу, дає можливість налагодити чітку взаємодію з черговими силами країн-сусідів щодо гарантування безпеки в повітряному просторі та недопущення інцидентів на повітряних кордонах. У перспективі, за словами генерал-лейтенанта Сергія Онищенко, – підготовка до проведення тристоронніх тренувань із залученням чергових сил з ППО Російської Федерації.

Роман Юрчило.
Прес-центр КПС ЗС України.

ГОТУЄМОСЬ ДО РОТАЦІЇ

У Ліберії замінили озброєння

Закінчення. Початок на 1 стор.

– Попри складні кліматичні умови під час сезону дощів, що зараз панує в Африці, особовий склад впорався із завданням, щодо розвантаження та завантаження важкого транспортного літака Ан-124 “Руслан” у встановлені терміни та у повному обсязі, – розповів заступник командира загону з аеродромно-технічного забезпечення підполковник Миколай Шуригін. – Зокрема, для розвантаження літака знадобилося три години, для завантаження на годину більше. При цьому особовий склад, який був залучений до цих робіт, відпрацював на “відмінно”. Суттєву допомогу надала служба “Movson” міжнародного аеропорту “Roberts”, яка виділила у допомогу навантажувач.

Як повідомив підполковник Миколай Шуригін, найближче завдання для особового складу загону полягає у розкладці майна по складах, його оприбуткування та підготовка для передачі черговій ротації. Окрім цього, для передачі готується озброєння, військова техніка та матеріально-технічні засоби.

За повідомленням Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міноборони.

ПЕРЕДПЛАТА - ВЕСЬ РІК!

На журнал “Авиация и Время” в будь-якому індекс поштовою відділенні України за “Каталогом видань України” 22792

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення, авіаекзотика та інше.

Деталі з раніш виданих журналів та індустріальну продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

www.aviation-time.kiev.ua a/c-198, Київ, 03062, Україна. тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Видається з 1992 р.

ВІЗИТИ

Кронпринц Данії подякував за професійну роботу

9 червня завершився офіційний візит до авіаційної бригади транспортної Повітряних Сил ЗС України, що дислокується на Запоріжжі, делегації Королівства Данія на чолі з Кронпринцом Королівства Данія Фредеріком.

Метою приїзду поважних іноземних гостей до України була зустріч з екіпажами та огляд літаків Іл-76МД, які брали участь в операціях з перевезення пального для потреб ЗС Королівства Данія на о. Гренландія у 2009-2011 роках (операції “Козаки на кризі” та “Північний сокіл”). Іноземних гостей супроводжував заступник командувача Повітряних Сил ЗС України з бойової підготовки генерал-лейтенант Віктор Сідаш, перші керівники міста та області.

В ході зустрічі генерал-лейтенант Віктор Сідаш ознайомив іноземних гостей з можливостями транспортної авіації, її історією та завданнями.

Від імені командувача ПС України він висловив вдячність Кронпринцу Королівст-

ва Данія Фредеріку за візит до ПС ЗС України, а також заповнив іноземного гостя в тому, що ПС ЗС України готові до подальшої співпраці в питаннях міжнародних військово-транспортних перевезень.

У свою чергу, Кронпринц Королівства Данія Фредерік подякував всьому льотно-інженерному складу військової частини за професійно проведеною роботою під час

військово-транспортних операцій, а також привітав українських авіаторів з успішним проходженням оцінки НАТО 2-го рівня.

– Я щиро радий за Повітряні Сили ЗС України, що ви сьогодні є поки що єдині серед країн-партнерів НАТО, які здобули оцінку цього рівня, – зазначив Кронпринц Королівства Данія Фредерік.

За інформацією прес-центру КПС ЗСУ.

НА ПОЛЬОТАХ

Жага до підкорення небес долає перешкоди

Польотами на всіх типах літальних апаратів охарактеризувалася перша льотна зміна цього літа у 203-й навчальній авіаційній бригаді, якою командує військовий льотчик 1-го класу полковник Сергій Бабенко. Завдяки сумлінній підготовці до зміни з боку льотного та інженерно-технічного складу, а також сприятливій погоді цілий день у небі Слобожанщини кружляли літаки типу Л-39, Ан-26Ш і вертоліт Мі-8МТ.

Завданням польотного дня стало практичне навчання курсантів другого, третього та четвертого курсів Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Головна ж увага викладачів та інструкторів була прикута до польотів 18-ти майбутніх штурманів на спеціалізованому літаку Ан-26Ш.

П'ятеро курсантів-випускників, дев'ятеро третьокурсників та четверо другокурсників вилетіли за маршрутом Чугуїв – Старокостянтинів. 18 майбутніх штурманів успішно виконали контрольні польоти за заданим курсом, а також відпрацювали на борту літака різні ввідні.

– Політ на таку велику відстань передбачений курсом підготовки льотного складу. І приємно, що всі “кожедубівці” впоралися з цим досить складним завданням. До того ж, декілька годин знаходження у повітрі підуть до їхніх книжок нальотного часу. А це – головний показник професіоналізму будь-якого пілота, – зауважив полковник Сергій Бабенко.

Варто сказати, що з початком сезону активних польотів у квітні цього року, всі курсанти-штурмани 4-го курсу повністю підготовлені для виконання десантування на неопозначений майданчик. Дев'ять третьокурсників опанували обов'язки штурмана екіпажу для польоту за маршрутом із використанням геотехнічних засобів наві-

гації. А у другокурсників тривають планові заняття за вивізною програмою на літаках типу Ан-26.

В ході цих перших літніх польотів шість курсантів-випускників із групи льотчиків-випускників успішно виконали контрольні польоти на авіаційний полігон, де на позитивні результати відпрацювали вправи з фотобомбометання. У кращий бік з польотів на “Альбатросах” відзначилися кандидати на дипломи з відзнаками курсанти Антон Генов та Олег Печененко.

А ось двом хлопцям із вертолітної групи випускного курсу той спекотний день обов'язково запам'ятається на все життя. Сержант Володимир Кіляр та курсант Ігор Коць виконали перші в житті самостійні польоти на вертольоті Мі-8МТ. За давньою авіаційною традицією, після їхнього повернення на тверду землю товариші по курсу на руках підкинули угору кожного стільки разів, скільки було у сумі цифр їхніх радіопозивних.

Під час вечірнього розбору польотів полковник Сергій Бабенко привітав підлеглих із вдалим початком літнього періоду польотів та подякував окремим офіцерам за професійну роботу.

– Загалом ми провели у повітрі понад 30 годин. Це – показник, на який можна рівнятися. Проте “планку” показників у роботі на аеродромі треба ставити ще вище. Попереду – підготовка курсантів до складання державних іспитів з льотної підготовки. Тому вимагаю активізувати всі зусилля на передачу нашого досвіду новому поколінню авіаторів, – визначив пріоритети командир бригади.

Наступні польоти у 203-й навчальній авіаційній бригаді будуть присвячені, в основному, першим у житті польотам другокурсників ХУПС на літаках Л-39 “Альбатрос” та вдосконаленню навичок інших “кожедубівців”.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

ОФІЦІЙНО

Угода про ЗВТ з Європейським Союзом може бути підписана до жовтня

Прем'єр-міністр України Микола Азаров висловив сподівання, що угода про зону вільної торгівлі з Євросоюзом буде підписана до жовтня цього року. Про це він заявив на спільній прес-конференції за підсумками засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міждержавної комісії.

Крім того, Микола Азаров додав, що Україні необхідно розвивати і поглиблювати економічне співробітництво як з Європейським Союзом, так і з країнами СНД, оскільки це сусіди і найбільші партнери України.

Зокрема, за підсумками засідання Комітету ухвалено важливе рішення в галузі авіабудування, відповідно до якого Комісія з кооперації в авіабудуванні засідатиме один раз на квартал. До цього засідання проводилися один раз на півроку. Засідання будуть проводитися частіше, оскільки нині вже створено СП "ОАК – Антонов", і є конкретні проекти для співпраці. Про це повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Підготувала **Наталія Ярмілко**.
"Крила України".

ПЛАНИ

ВПС Росії куплять Ан-70 за два роки

Російсько-українські військово-транспортні літаки Ан-70 будуть закуповуватися для ВПС Росії у 2012-2013 роках, заявив журналістам заступник командувача ВПС Росії Віктор Бондарев. Про це повідомляє РІА "Новини".

– Зараз тривають виробничі випробування цього літака, а наступного року повинні початися військові випробування, – сказав він. – Якщо державна комісія вирішить, що літак відповідає всім нормам, тоді буде прийнято рішення про його закупівлю. Це відбудеться в 2012-2013 році.

Яку кількість машин планує закупити Росія, не уточнюється.

СПІВПРАЦЯ

Розпочало роботу авіаційне СП

Відбулося перше засідання Ради директорів спільного російсько-українського підприємства – ТОВ "ОАК-Антонов". Основними питаннями, розглянутими на засіданні, стали вибори керівних органів спільного підприємства, за твердження бюджету й організаційної структури ТОВ, визначення планів його діяльності на найближчий час. Про це повідомляє Ліга-бізнесінформ.

Як повідомляє прес-служба ОАК, головою ради директорів "ОАК-Антонов" обрано голову правління ДАК "Антонов" Дмитра Ківа. Рада директорів схвалила оперативний план роботи ТОВ на півроку й організаційну структуру підприємства. Вона також затвердила бюджет спільного підприємства на початковому етапі. Засновано ТОВ на паритетній основі: 50% частки спільного підприємства знаходиться у власності російського партнера, 50% частки – українського.

Міністр оборони України Михайло Єжель:

"Військові журналісти – це люди честі, які цінують правду і завжди перебувають на вістрі цієї правди!"

– Ваша зброя – слово. Ви знаєте про свою зброю дуже добре. Слово може "вбити", а може й надихнути. Військові журналісти – це люди честі, які цінують правду і завжди перебувають на вістрі цієї правди! – наголосив глава вітчизняного оборонного відомства.

Михайло Єжель висловив переконання, що кожен, хто обрав професію військового журналіста, пишається зробленим вибором.

– Ваша професія гідна і достойна. Сьогодні наше спільне завдання, і керівництва Міністерства оборони та Збройних Сил України, і військових журналістів, підняти дух наших солдатів, матросів, офіцерів, генералів і адміралів. Попереду у нас велика робота! – підкреслив Міністр оборони України і побажав представникам військових ЗМІ творчого натхнення і успіхів.

З нагоди Дня журналіста Міністр оборони України Михайло Єжель заохотив групу представників військових ЗМІ відомими відзнаками, подяками та грамотами. Так, за об'єктивне висвітлення життєдіяльності Збройних Сил України, кращих традицій та здобутків Українського війська, підняття престижу військової служби, плідну творчу працю у військовій журналістиці, високий професіоналізм та з нагоди Дня журналіста відзнакою Міністерства оборони України – медаллю "За зразкову службу у Збройних Силах України" III ступеня було нагороджено спеціального кореспондента редакційного відділу Друкованого органу Міністерства оборони України "Крила України" майора Андрія Агєєва та начальника відділу Друкованого органу Міністерства оборони Украї-

6 червня з нагоди Дня журналіста Міністр оборони України Михайло Єжель зустрівся з колективом Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації оборонного відомства та представниками військових ЗМІ.

ни журналу "Атлантична панорама" майора Валерія Ворончука. Відзнакою Міністерства оборони України – медаллю "За сприяння Збройним Силам України" нагороджено головного режисера головної редакції теле- та радіопрограм Центральної телерадіостудії Міністерства оборони України працівника Збройних Сил України Олександра Теревєрка.

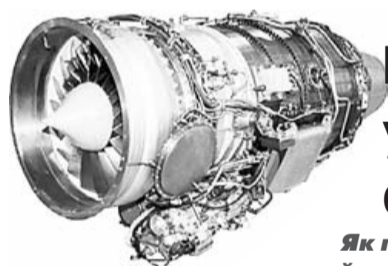
Також Міністр оборони України Михайло Єжель, за проханням голови Національної спілки журналістів України Ігоря Лубченка, вручив нагороди цієї організації: медалі – директору Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міністерства оборони України Олександром Клубаню, начальнику відділу інформації та підтримки веб-порталу Департаменту преси та зв'язків із засобами

масової інформації Міністерства оборони України полковнику Володимирі Ярцеву та почесну грамоту – старшому офіцеру відділу військових засобів масової інформації та організаційно-планової роботи Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міністерства оборони України підполковнику Аллі Березовській-Гринь.

Необхідно також додати, що Прем'єр-міністр України Микола Азаров, вітаючи журналістів з професійним святом, вручив Почесну грамоту Кабінету Міністрів України директору Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міністерства оборони України Олександром Клубаню.

За повідомленням Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міноборони.

КОНТРАКТИ

Китай купує українські авіадвигуни

Як повідомив генеральний конструктор ДП "Івченко-Прогрес" Ігор Кравченко, відповідно до укладеного із китайською стороною контракту, у 2011-2012 роках замовнику поставлять першу партію українських серійних AI-222-25F для L-15. Як повідомляє Інтерфакс, обсяги та умови контракту не розголошуються.

– На першому етапі мова йде про декілька десятків серійних двигунів, – наголосив Кравченко. – Зараз ми продовжуємо переговори з китайськими колегами про подальше постачання до КНР AI-222-25F і кооперації щодо його виготовлення.

НБЛ L-15 призначений для навчання пілотів літаків типу J-10, J-11, F-16 та інших. Максимальна злітна вага літака – 9800 кг. Довжина – 12,27 м, розмах крила – 9,48 м. Конструкція НБЛ на 25% виконана з вуглецевих композиційних матеріалів. Термін служби – 10 тис. льотних годин або 30 років.

Розроблений ДП "Івченко-Прогрес" двигун AI-222-25F забезпечує тягу до 4200 кг на форсажному режимі. Виготовляє його ВАТ "МоторСіч". За даними розробників, L-15 також буде мати конкурентоспроможну вартість: у базовому варіанті вона складе близько \$10 млн і варіюватиметься залежно від комплектації. Відповідно до повідомлень закордонних ЗМІ, на основі НБЛ L-15 Китай створить варіант легкого штурмовика. Зараз розглядаються варіанти його озброєння. Ця модифікація постачатиметься для ВПС КНР і на експорт. Не виключене створення версії літака для ВМС.

Підготував **Сергій Клименко**.
"Крила України".

АВІАСАЛОН

На Le Bourget-2011 представлять Ан-158

На міжнародному Паризькому авіасалоні Le Bourget-2011, що відбудеться 20-26 червня, ДП "Антонов" презентує новий регіональний реактивний пасажирський літак Ан-158. Про це повідомив голова ДАК "Антонов", генконструктор ДП "Антонов" Дмитро Ківа. Він відзначив, що за своїми характеристиками новий Ан-158, відповідно до оцінок фахівців, не поступається кращим західним зразкам.

– Слід особливо відзначити, що Ан-158 сертифіковано за III категорією ICAO, що означає можливість його посадки в умовах відсутності видимості, – підкреслив генконструктор.

Дмитро Ківа високо оцінив ринкові перспективи Ан-158, у тому числі, у Європі.

За його словами, ДП "Антонов", за дорученням Уряду України готує пропозиції стосовно можливого оснащення літаків родини "Антонов" двигунами західного виробництва.

Ан-158 – регіональний реактивний пасажирський літак нового покоління, призначений для перевезення 99 пасажирів на дальність 2500-3100 км, входить до родини регіональних реактивних пасажирських літаків нового покоління Ан-148/158/168.

Ан-158 отримав сертифікат типу Міждержавного авіаційного комітету (МАК) у лютому. Серійне виробництво Ан-158 у даний час розгортається на заводі "Антонов". У період до 2020 року, за даними розробників, планується постачання близько ста машин. На ринок літак планують випустити вже до кінця нинішнього року, повідомляє Інтерфакс.

БОЙОВА ПІДГОТОВКА

Тренуються зв'язківці

В окремому полку зв'язку Повітряного командування "Захід", що на Львівщині, пройшло командно-штабне навчання з планування бойового застосування частини під час участі повітряного об'єднання в операції оперативного угруповання військ.

Командир частини полковник Мирослав Курчак розповів, що за умовами навчання полк забезпечував надійним зв'язком управління ПвК "Захід" під час підготовки до участі в операції угруповання військ. В ході навчання зв'язківці використовували свої радіостанції для посилення системи управління частинами та налагодження безперервного і чіткого зв'язку між штабами та майже двома десятками військових колективів. Для цього чотири мобільні групи здійснили марші у визначені райони і розгорнули два польових вузли зв'язку. Для виконання цих завдань командування полку залучило понад 400 військовослужбовців.

Це командно-штабне навчання цього року вже шосте за ліком. Його особливістю стало виконання нових ввідних з вищого штабу. Зв'язківці тренувались на техніці, розгортали пункт прийому мобілізаційних ресурсів і працювали з картами.

До кінця навчального року в полку заплановано проведення ще п'ятих командно-штабних навчань. Наймасштабніше з них з розгортанням польових вузлів зв'язку відбудеться восени.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

У харків'ян – гаряча пора

У курсантів Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба триває гаряча пора державних іспитів. До Державної атестації представлено 202 курсанти тактичного рівня підготовки з п'яти факультетів цього навчального закладу, які навчаються за наступними спеціальностями: "Комп'ютеризовані комплекси і системи озброєння та техніки військ", "Виробництво, технічне обслуговування та ремонт повітряних суден і авіадвигунів", "Технології та технологічне обладнання аеропортів", "Комплекси і системи зенітного озброєння", "Комплекси, системи та засоби автоматизації управління військами та озброєнням", "Бойове застосування та управління діями підрозділів СВ" тощо. Знання випускників за фахом перевіряє голова Державної екзаменаційної комісії – Головний штурман – начальник штурманського управління авіації Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Сергій Кушнір.

На початку роботи ДЕК було проведено перше організаційне засідання Державної екзаменаційної комісії та вчорної ради університету, де генерал-майором Сергієм Кушніром було поставлено завдання Державній екзаменаційній комісії щодо подальшої роботи.

Серед цьогорічних випускників є два курсанти, які мають можливість отримати золоті медалі та диплом спеціаліста з відзнакою – це курсанти факультету радіотехнічних військ протиповітряної оборони рядові Олександр Обозовський та Станіслав Яхніс. Також 10 чоловік (5,5% від загальної кількості) – кандидати на отримання диплома магістра та спеціаліста з відзнакою. Серед майбутніх бакалаврів 13 курсантів (16,5% від загальної кількості) є претендентами на здобуття диплома бакалавра з відзнакою.

Слід відзначити, що серед випускників 2 чоловіки майстри спорту України та 12 – кандидати у майстри спорту.

Паралельно з іспитами у курсантів факультету інформаційних та технічних систем ХУПС також триває Державна атестація 237-х студентів, з яких випускається 164 чоловіки за освітньо-кваліфікаційним рівнем "спеціаліст", 48 бакалаврів та 25 магістрів. Серед студентів за контрак-

том 6 чоловік є кандидатами на отримання диплома з відзнакою. Окрім цього, в університеті відбудеться випуск 17 військовослужбовців військової служби за контрактом, які не мають офіцерських звань і проходили навчання без відриву від служби за державним замовленням та за освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр". Також вперше в цьому році відбудеться випуск 6 молодших командирів з військового коледжу сержантського складу ХУПС.

Робота Державної екза-

менаційної комісії у Харківському університеті Повітряних Сил триватиме до 16 червня, а вже наступного дня відбудеться довгоочікуваний урочистості з нагоди випуску молодих офіцерів.

Дмитро Чалий.
м.Харків.

З обіймів смерті

Закінчення. Початок на 1 стор.

– Коли дізналися, що діти збираються купатися, ми, звичайно, намагалися їх зупинити, адже й пізно, вечір. До того ж сезон тільки починається, вода, напевно, ще холодна, – розповідає про події того вечора Олег Геннадійович. – Втім, дорослих, як це нерідко буває, ніхто не послухав, і четверо з п'ятірки все ж пішли у воду. Ну, а ми з дружиною зупинилися подивитися, чи все буде гаразд.

За декілька хвилин раптом гостре око Анни Володимирівни побачило, що замість чотирьох дітей у річці видно лише трьох. Мішини почали гукати, щоб хлопці шукали товариша, а Олег Геннадійович швидко скидав верхній одяг. Поки він біг до води, один із хлопців крикнув, що знайшов зниклого. Разом із дітьми офіцер запасу витягнув хлопця та почав, перекинувши його через коліно, виливати з легенів річкову воду. До справи порятунку долучилася дружина та ще декілька дорослих людей, які йшли неподалік. Та останні за декілька хвилин зробили висновки, що рятувати вже пізно, немає кого: хлопець посинів та не мав жодних ознак життя. Після такого висновку перехожі пішли своєю дорогою, щоправда, хтось із них встиг викликати машину "Швидкої допомоги".

Діти та Мішини залишилися наоди-

нці з величезним горем. Та офіцер запасу здаватися не збирався:

– Цей хлопець, Сашко, живе у сусідньому будинку в нашому військовому містечку на Богуні. Він – друг нашого сина Гени. Як батько, я просто не міг опустити руки та дозволити смерті забрати його юне життя...

А шансів, здавалося, не було жодних... Мішин не полишав надії повернути хлопця до життя та продовжував викачувати з нього воду. Він вперше бачив подібне: і вода, і мул, і кров, і залишки їжі – усе виходило з Сашка, та ознак життя не було... Олег Геннадійович почав по черзі робити штучне дихання та непрямий масаж серця. Хвилин через п'ятнадцять губи Сашка стали рожевіти. До Мішини підійшов перехожий, незнайомий юнак, та запропонував допомогу: один робить масаж, інший – штучне дихання. Так справи пішли краще. Коли, ще через 5-10 хвилин приїхала "швидка", Сашко вже дихав, а серце знову билось. Тут вже і мати хлопця прибігла, і лікарі провели ті ж самі процедури, що вже були виконані, потім зробили хлопцеві укол та на ношах понесли до швидкої.

Ось уже дев'ять днів поспіль хлопець перебуває в реанімаційному відділенні однієї з житомирських лікарень. Стан його все ще важкий: лікарі не виводять його з наркозу, адже Сашко відчуває нестерпний біль. Та все ж із кожним днем його стан стабілізується, хлопцеві стає краще, він вже реагує на звуки і, як кажуть медики, іде на поправку.

Довідка. Кандидат технічних наук підполковник Мішин Олег Геннадійович прослужив у Збройних Силах України 21,5 року. Закінчивши у 1995 році Харківський військовий університет, протягом двох років офіцер проходив службу в одній з частин радіоелектронної розвідки на Одещині. Потім закінчив факультет підготовки фахівців оперативно-тактичного рівня ХВУ та протягом 12 років викладав спеціальні дисципліни у Житомирському військовому інституті. За словами командувача інституту, офіцер завжди характеризувався виключно позитивно. Талановитий науковець, прекрасний викладач та надійний товариш – ось як кажуть про Олега Геннадійовича колеги. 18 квітня 2011 року підполковник Олег Мішин звільнився у запас. Поки що він відпочиває після понад двадцяти років військової служби та стресу, отриманого напередодні Дня захисту дітей, коли він врявав дитину з обіймів смерті. Але не за горами – 1 вересня, День знань.

Навряд чи з його досвідом Олег Геннадійович обере якусь роботу, окрім викладацької. Не виключено, як каже кандидат наук, що він повернеться до військового інституту, з яким пов'язано понад десятиліття службового життя.

Післямова. За понад два десятиріччя служби в армії особливих нагород підполковник Олег Мішин не заробив. Він просто чесно служив та працював на ниві військової науки. Тому на парадному однострої офіцера запасу – лише ювілейні медалі та відзнаки за вислугу років, та й то – обмаль. Звичайно, як на мене, автора цих рядків, було б дуже непогано, якби Батьківщина якось відзначила подвиг цієї людини. Втім, сам Олег Геннадійович дивиться на події останнього дня цього горічної весни інакше: як батько і як людина він просто не міг вчинити інакше і до останнього борювався за життя дитини...

Олексій Тригуб.
"Крила України".

6 Крила України

НАШЕ МАЙБУТНЄ

Цими літніми спекотними днями на військовому аеродромі Чугуїв у самому розпалі – льотна практика у курсантів-випускників Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Кожна мить цього щасливого періоду, який в авіації називають становленням на крило, запам'ятається майбутніми льотчиками та штурманами. Принаймні, один із підкорювачів неба ці червєві польоти точно ніколи не забуде...

Кандидат на золоту медаль та Президентський стипендіат четвертокурсник сержант Володимир Кіляр буквально у повітрі зустрів свій 21-й день народження. Найкращим подарунком, який зробила для нього доля, було успішне виконання ним самостійного польоту на вертольоті Мі-8МТ. На висотах до 1000 метрів молодший ко-

Міля. Найулюбленішим заняттям стало зазірання за військовий паркан та перегляд своєї колекції зірочок, офіцерських кокард, іншої авіаційної атрибутики. Поступово це захоплення небом трансформувалося у свідому мрію про долю військового льотчика.

Хоча бажання бути пілотом завжди було на першому місці, та все ж юнак

ІНТЕРВ'Ю

Червень – найгарячіша пора у вищих військових навчальних закладах України. Адже саме зараз у вузах працюють Державні екзаменаційні комісії, а майбутні випускники паралельно готуються як до іспитів, так і до урочистостей з нагоди випуску. Втім, що на них чекає завтра? Про це та інше в інтерв'ю із начальником управління особового складу – заступником начальника штабу Командування ПС ЗС України полковником Віктором Плєсним.

– Товаришу полковник, сьогодні курсанти-випускники Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба вже готуються до державних іспитів. Чи готові війська приймати поповнення? Чи є вакантні місця для молодих лейтенантів?

– 17 червня 2011 року з Харківського університету Повітряних Сил випускаються більше як 200 лейтенантів. Не усі вони будуть призначені до військових частин Повітряних Сил. Майже п'ята частина випуску спланована до призначення до військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. В основному це випускники факультету протиповітряної оборони Сухопутних військ. Декілька молодих лейтенантів прийдуть до Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

Дуже скоро випускники поповнять лави офіцерського корпусу і будуть відігравати значну роль при вирішенні питань підтримання бойової готовності, підвищення рівня бойової підготовки, експлуатації озброєння та техніки, організації служби військ і виховання особового складу.

Військова служба у Збройних Силах України вимагає від кожного з них вміння задіяти особисті ресурси для професійного виконання посадових обов'язків, виховання підлеглого особового складу, ефективного використання озброєння та військової техніки. Кожен з них подолав нелегкий шлях п'ятирічного навчання, але до самостійної роботи як офіцер готовий лише теоретично.

Усі випускники призначаються в частини Повітряних Сил на вакантні посади відповідно до набутого фаху та рівня освіти. В Повітряних Силах Збройних Сил України робота щодо зустрічі, прийняття, розміщення та введення до строю, розпочата ще у грудні минулого року.

Командири військових частин визначили свої потреби щодо випускників та подали дані до Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Їх заявки узагальювались та склали основу Плану розподілу випускників, який затвердив командувач Повітряних Сил Збройних Сил України у січні 2011 року.

Відповідно до цього плану в лютому до вищих навчальних закладів були направлені переліки конкретних посад для призначення випускників, на які з урахуванням рейтингу та сімейних обставин було сплановано їх призначення.

За штурвалом – молодий митець

мандир здійснив політ по колу, у задану зону та відпрацював усі ввідні інструкторів. Лише з подоланням цього важливого рубежу він може називатися справжнім льотчиком.

Майбутній льотчик виріс у простій родині. Його батько, Олександр Володимирович, усе життя працює радником лісника, а мати, Жанна Борисівна, зараз веде домашнє господарство. У Володимира ще є старша сестра Оленка, яка здобуває фах економіста. Професії інших родичів також дуже далекі від армійської сфери. Чому ж він обрав стежу військового льотчика? Відповідь приходиться сама по собі, коли дізнаєшся про місцевість, де народився і виріс курсант Кіляр.

Місто Броди Львівської області, яке ще неофіційно називають містом вертолітників, є малою батьківщиною Володимира. Там дислокується одна з небагатьох авіаційних частин Сухопутних військ. Окрім польотів за планом бойової підготовки, у цій частині періодично проходять навчально-тренувальні збори, зокрема – і чергових ротаций 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України Місії ООН у Ліберії.

Не важко здогадатися, що дитинство та юнацькі роки Володі промайнули під рокіт двигунів гвинтокрилів сім'ї

не обмежував себе вивченням лише точних наук, які необхідні для вступу до видового вузу у Харкові. У середніх класах він активно займався волейболом. У свої 13 років здобув III дорослий розряд та титул чемпіона району. А пізніше юнак захопився естрадним та оперним співом, відвідував хорівий колектив міста Броди. Три роки поспіль його прізвище було серед лауреатів районних, міських та обласних пісенних конкурсів. Старшокласником він навіть спробував себе у ролі композитора та поета.

Апофеозом творчої роботи юної обдарованості стали два сольних альбоми Володимира Кіляра "Шкільні канікули" та "Небесне натхнення", а також виступ у Львівському оперному театрі. Звичайно ж, його пісні не потрапили на рейтингові радіостанції, їх почули лише друзі і земляки. В іншому випадку замість військового льотчика Кіляра ми би знали про зірку естради із цим же прізвищем. У будь-якому разі, ця діяльність дозволила юнакові твердо повірити у свої сили.

Коли у 2007 році Володимир остаточно вирішив вступати до Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, батьки тільки порадувалися за сина.

На шляху до здобуття військової освіти хлопець був і залишається у пе-

рших рядах. На другому курсі він став командиром навчальної групи вертолітників і носить погони сержанта. На третьому році навчання він отримував стипендію Верховної Ради України, а останній рік гордо носить звання Президентського стипендіата.

До речі, військовий однострій не приховав творчі здібності Володі. Спочатку він, як і всі молоді люди, трохи соромився проявляти емоції перед великою аудиторією. Командири теж довго не знали про його успіхи на сцені. Втім, участь у першому ж конкурсі самодіяльності на льотному факультеті проявила неабиякий талант курсанта. У результаті цього наприкінці першого курсу він став солістом вокальної групи університету "Форсаж". Згодом наївні ліричні пісні шкільних років у його репертуарі змінилися на патріотичні з присмаком романтики неба. А ще за чотири роки життя на Слобожанщині він навчився грати на декількох струнних інструментах.

Своїми наставниками Володимир вважає заступника начальника факультету підполковника Олександра Бовта, льотчика-інструктора 203-ої навчальної авіаційної бригади майора Олега Коцаря, художнього керівника гурту "Форсаж" капітана Дмитра Кондратенка, а також багатьох інших, хто допомагає йому отримати фах військового авіатора.

Від початку крайньої льотної практики у квітні поточного року композитор у погонах написав три нові пісні, і всі – про авіацію чи п'ятий океан. Вони увійдуть до нового альбому з робочою назвою "Посвячені небом". Збірник буде закінчено до кінця жовтня 2011 року – часу, коли випускатимуться льотчики у цьому видовому навчальному закладі.

Попереду у сержанта Володимира Кіляра – підготовка до складання державних іспитів з льотної підготовки у Чугуєві, інші випускні випробування та урочиста мить, коли перед загальним строєм університету пролунає команда: "Лейтенант Кіляр, для отримання диплома до трибуни!"

– Нещодавно у мене з'явилася нова мрія, – поділився найпотаємнішим майбутній військовий льотчик Володимир Кіляр. – Під час ритуалу випуску з університету я дуже хочу заспівати декілька своїх та популярних пісень про пілотів, але так, щоб той день запам'ятався на все життя, і – не лише одному мені. Часу на реалізацію цього проекту у мені чимало. Тому зроблю все можливе, аби подарувати людям декілька приємних хвилин!

**Дмитро Горбунов.
м. Чугуїв.
Фото автора.**

Що чекає на лейтенантів?

Сьогодні проект наказу Міністра оборони України про призначення випускників Харківського університету Повітряних Сил погоджений командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України та начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України і поданий на підпис Міністру оборони України.

З метою якісного прийняття, розміщення та введення до строю випускників військових навчальних закладів командувачем підписаний відповідний наказ, в якому визначені завдання командирам з'єднань, військових частин, керівникам структурних підрозділів Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. До кожної військової частини управлінням особового складу доведено прізвища лейтенантів, посади, на які вони прибудуть, та їх сімейний стан.

У з'єднаннях та військових частинах Повітряних Сил Збройних Сил України, в які призначаються випускники, відпрацьовані та затверджені Плани роботи з підготовки до зустрічі, прийому, розміщення та введення в стрій випускників військових навчальних закладів у 2011 році. У цих планах передбачені питання зустрічі, розміщення офіцерів-випускників, проведення з ними індивідуальних бесід, заходи із забезпечення житловими приміщеннями, надання допомоги у працевлаштуванні дружин, розміщенні дітей у дитячих садках та інші.

Командири військових частин знають молодих офіцерів, які призначені у їх частини, та готові до їх прибуття.

До кожного випускника буде прикріплено наставника для допомоги йому не тільки в опануванні посади, а й у вирішенні питань соціально-побутового характеру.

Після прибуття офіцера до військової частини командир особисто проводить з ним бесіду про перспективи подальшої служби, коротко знайомить з основними завданнями Повітряних Сил, військової частини та підрозділу, до якого він прибув, і відрекомендує молодого офіцера особовому складу підрозділу, наставнику.

Необхідно, щоб молодий офіцер у перші дні йшов на службу з бажанням проявити себе з кращого боку, працелюбним та високопрофесійним фахівцем. Кожен командир повинен відповідно до вимог командувача Повітряних Сил Збройних Сил України, допомогти йому у вирішенні основного питання щодо забезпечення житлом, а у разі необхідності і в працевлаштуванні дружини та влаштуванні дітей у дитячому садку.

Усі випускники будуть своєчасно

зараховані до списків особового складу частини, приймуть справи та посаду та кожному заведуть службову картку.

– ХУПС готує фахівців далеко не за всіма спеціальностями, які є у Повітряних Силах Збройних Сил України. Чи відомо сьогодні, скільки молодих офіцерів з інших ВВНЗ одягне синій однострій?

– Дійсно, хоча Харківський університет Повітряних Сил є основним постачальником військових кадрів для Повітряних Сил, він не готує фахівців виховної роботи, тилу, військових фінансистів, військових медиків, фахівців служби радіоелектронної боротьби, інженерної служби та інших.

Проблема укомплектованості первинних посад гостро стоїть не лише в Повітряних Силах, тому у військових частинах ПС очікується прибуття лише 72 молодих лейтенантів-випускників інших військових навчальних закладів.

У цьому році випускники усіх вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділів ВНЗ були розподілені пропорційно відповідно до існуючих потреб. Також було враховано вимоги Орієнтовного плану розподілу випускників (тактичного рівня) вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів у 2011 році, затвердженого начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України 23 березня 2011 року.

– Безперечно, Ви простежуєте кар'єрний шлях випускників минулого року. Чи є молоді офіцери, котрі до завершення першого контракту достроково були звільнені в запас? З яких причин це сталося?

– Звичайно, кожен випускник, який прибув до військової частини Повітряних Сил Збройних Сил України, не залишений без уваги.

З числа молодих офіцерів, які проходять службу у військових частинах Повітряних Сил, понад 70 офіцерів обіймають посади із штатно-посадовою категорією “майор” та близько 450 офіцерів із штатно-посадовою категорією “капітан”. Протягом 2010 року близько 230 молодих офіцерів, випускників 2006- 2009 років, призначено на вищі посади, з них зі штатною посадовою категорією “майор”, “капітан” – 172.

Про ефективність службової діяльності молодих офіцерів протягом року

свідчить результат їх щорічного оцінювання. За підсумками 2010 року близько 40% молодих офіцерів рекомендовані до зарахування в Резерв для просування по службі. Це досить не поганий показник, що свідчить про наполегливість та бажання проходити військову службу.

З метою вивчення процесів адаптації випускників до службової діяльності у військах протягом перших 6 місяців управлінням виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України проводилося анкетування офіцерів-випускників 2010 року.

У ході дослідження вивчалось питання, за якими напрямками службової діяльності молоді офіцери вважають себе найбільш підготовленими та оцінювався рівень психологічної готовності до виконання завдань за призначенням.

Отримані результати засвідчили, що молоді офіцери досить впевнені у рівні підготовки, отриманій ними у ВВНЗ, мають високий рівень самооцінки щодо психологічної та професійної готовності до виконання завдань за призначенням. Крім того, дослідженням встановлено, що в цілому випускники задоволені умовами організації своєї службової діяльності (84,5% опитаних).

Майже половина випускників впевнено планують проходити військову службу щонайменше до набуття права на пенсійне забезпечення. Ще чверть остаточно не визначились зі своїм майбутнім і мають наміри проходити військову службу лише протягом одного, двох контрактів. Решта військовослужбовців не дали чіткої відповіді про свої плани.

Частка молодих офіцерів, які мають бажання якнайшвидше звільнитись, у порівнянні з минулими роками значно зменшилась. Так, протягом 2009 року близько 40 молодих офіцерів, які не виступили першим контрактом, звільнено, у тому числі 1 випускник 2009 року, у 2010 році – двічі менше (з них 2 випускники 2010 року), у 2011 році майже втричі.

В основному звільнення офіцерів відбувались через сімейні обставини, за станом здоров'я та у зв'язку з систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем.

– Не так давно ми писали про те, що у військові частини Повітряних Сил Збройних Сил України приймають на військову службу за контрактом десятки офіцерів запасу. Чи збережеться ця тенденція після того, як Верховна Рада України прийняла Закон, котрим кількість військовослужбовців була де-що зменшена? Чи є шанс у молодих людей, котрі в цивільних ВНЗ отримали підготовку за програмою офіцерів запасу одягти військовий однострій?

– На сьогодні прийняття Закону ще не вплинуло на тенденцію активного прийняття на військову службу офіцерів запасу. Безумовно, задеклароване зменшення загальної чисельності військовослужбовців буде суттєвим фактором щодо зменшення кількості не-

укомплектованих посад офіцерського складу. Але на теперішній час випускники вищих військових навчальних закладів не можуть покрити й п'ятої частини вакантних первинних посад офіцерського складу, внаслідок чого виникає питання пошуку альтернативних шляхів збільшення рівня укомплектованості офіцерських посад. Одним з таких шляхів є прийняття офіцерів запасу в добровільному порядку на військову службу за контрактом. Тому цей напрямок роботи у Збройних Силах України є одним з пріоритетних.

У Повітряних Силах це питання залишається актуальним та перспективним. Жодне звернення офіцерів запасу до військових частин щодо прийняття їх на військову службу не залишається без уваги, навіть за умов відсутності у військової частини, до якої звертається офіцер запасу, потреби у таких фахівцях. Доповідь про цих кандидатів подається до управління особового складу штабу Командування Повітряних Сил без зазначення посади. На підставі такої доповіді офіцерами управління спільно з начальниками відповідних родів військ вивчаються дані щодо освіти, проходження військової служби та набутого досвіду. За результатами кандидату пропонуються вакантні посади, які відповідають його фаху або набутому досвіду, через командування військової частини або військового комісаріату, де він перебуває на військовому обліку.

З метою прискорення оформлення матеріалів для прийняття офіцерів запасу на військову службу Командуванням Повітряних Сил Збройних Сил України ініційовано та за сприянням Головного управління особового складу Генерального штабу Збройних Сил України вирішено питання про недоцільність проходження матеріалів на кандидатів для Повітряних Сил через Командування Сухопутних військ, а також впроваджено надання доповідей про відібраних кандидатів з використанням засобів АСУ “Дніпро”. Це забезпечило зменшення терміну оформлення необхідних документів для прийняття офіцерів запасу на військову службу наказами Міністра оборони України більше ніж на місяць. Для удосконалення роботи у військових частинах Повітряних Сил щодо прийняття офіцерів запасу на військову службу управлінням особового складу запроваджено та доведено до військових частин розпорядження командувача Повітряних Сил з визначенням алгоритму прийняття на військову службу та зразками документів, які оформлює військова частина.

Також робота з прийняття офіцерів запасу на військову службу в значній мірі активізована і військовими частинами, які налагодили взаємодію з місцевими періодичними виданнями та надають оголошення про перелік вакантних посад офіцерського складу. На всіх контрольно-перепускних пунктах військових частин розміщені оголошення про наявність вакантних посад та наявність на офіційному сайті Міністерства оборони України сторінки щодо порядку прийняття на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу з зазначенням електронної адреси сайту, електронної поштової скриньки та номерів контактних телефонів. Між військовими частинами та міськими (районними) військовими комісаріатами налагоджена тісна взаємодія з вивчення офіцерів запасу, які виявили бажання проходити військову службу.

За результатами цієї роботи вже з початку року до військових частин Повітряних Сил Збройних Сил України прибуло 54 офіцери, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року – лише 42.

В умовах сьогоднішнього зменшення чисельності особового складу Збройних Сил України не забезпечить 100% укомплектованості посад офіцерського складу, тому шанс бути прийнятим на військову службу залишається, цього ніхто поки що не збирається скасовувати.

**Спілкувався Віктор Гедз.
“Крила України”.**

Небом живущий

10 июня свой 60-летний юбилей отмечает один из самых известных украинских лётчиков – полковник запаса Виктор Россошанский, в недалёком прошлом – заместитель начальника Государственного авиационного научно-испытательного центра ВС Украины по лётной работе, а сегодня – пилот самого большого в мире военно-транспортного самолёта Ан-124 “Руслан”. Это – поистине уникальный и удивительный человек! Военный лётчик-испытатель 1-ого класса, ведущий пилотажной группы “Украинские соколы”, кавалер орденов Красного Знамени, Красной Звезды, “За службу Родине в ВС СССР” III степени, Богдана Хмельницкого III степени, знаков отличия Министерства обороны Украины “Доблесть и честь” и Главнокомандующего ВВС ВС Украины “Вишкіл. Злітність. Відвага”...

Виктор Андреевич Россошанский родился 10 июня 1951 года в семье рабочего в селе Дунаевка Минводского

следователского института в город Феодосия, где проходила испытания авиационная техника морского назна-

чание самолёта вертикального взлёта и посадки Як-38. Виктор Андреевич в кратчайший срок овладел этой сверхсложной машиной и проводил её лётные испытания непосредственно на палубе корабля.

Вообще за период лётно-испытательской деятельности он освоил почти 45 типов самолётов и вертолётов. Без отрыва от службы заочно в 1984 году Виктор Россошанский окончил Ленинградский институт авиационного приборостроения. Активное участие принимал в испытаниях корабельных самолётов Су-27К и Су-25 УТГ. В числе первых выполнял посадки на авианосец “Адмирал Кузнецов” на самолёте Су-27К.

– В начале апреля 1992 года, – вспоминает Виктор Андреевич, – начальник Государственного авиационного центра поставил мне и полковнику Владимиру Кондаурову задачу прибыть на вертолёте в Саки в распоряжение тогдашнего заместителя командующего Военно-Воз-

душными Сил Украины генерал-майора Я. Скалько. Из Сак втроем полетели в Винницу. Во время полёта генерал-майор Я. Скалько прояснил ситуацию. Перед нами стояла задача: отобрать лётчиков для выступления в Америке в авиационных шоу. Задача по формированию двух групп лётчиков-пилотажников, поставленная командующим, была выполнена в срок. И вскоре наши соколы показывали свою великолепную выучку и боевую мощь ВВС Украины на 22 аэродромах США и Канады. Выступили хорошо, команда отметилась. Ни на одном шоу мы не опозорили наш сине-жёлтый флаг. У меня было такое впечатление, что даже железо прониклось ответственностью. Это было ощущение общего монолита: люди и техника. Скажу откровенно, что наша группа понравилась представителям диаспоры и простым американцам.

В Америке Россошанский впервые увидел выступления пилотажных групп ВВС США “Грозовые птицы” на самолё-

тах F-16 и ВМС США “Голубые ангелы” на самолётах F-18. Выступления очень впечатлили Виктора Андреевича. И именно эти впечатления повлияли на дальнейшее развитие идеи о создании пилотажной группы в Украине. Но воплотить её в жизнь оказалось не так просто. Более трёх лет кропотливой работы стали фундаментом, на котором и базировалась мечта, воплощённая в жизнь. Сначала был “ромб” – четвёрка МиГ-29, в состав которой, кроме Виктора Андреевича, вошли полковники В.Топонарь и С.Дудкин, подполковник Э. Сотников. В составе шестёрки к ним присоединились полковник П.Королёв и подполковник С.Ковалёв. В 1998 году произошла беда – во время выполнения посадки погиб первый “солист” группы полковник С.Дудкин. Со временем перестал выполнять полёты по состоянию здоровья, а позже и уволился из рядов Вооружённых Сил Украины полковник П.Королёв.

За время своего существования группа получила чрезвычайную популярность не только у нас, но и за границей. Её уникальность состояла в том, что на серийных боевых самолётах в мире тогда выступало всего 5 пилотажных групп: 2 – в США, 2 – в России и наши “Украинские соколы”. Другие пилотажные группы использовали лёгкие учебно-тренировочные самолёты. Благодаря высокому мастерству и высокому уровню лётной подготовки всех лётчиков-испытателей, количество тренировочных полётов эскадрильи было значительно меньше в сравнении с аналогичными зарубежными группами. При этом зре-

1992-й год. Турне по США и Канаде.

района Ставропольского края. После окончания средней школы юноша пошёл работать на Запорожский арматурный завод, а параллельно учился летать в местном учебном авиационно-тренировочном центре на самолёте Л-29.

Лётное обучение Виктор решил продолжить в Кинель-Черкасском УАЦ и Кировоградском отдельном учебном полку на самолёте МиГ-17. В 1971 году он экстерном окончил Ейское высшее военное авиационное училище лётчиков и получил звание “лейтенант”. Для дальнейшего прохождения службы молодого офицера направили в Ленинградский военный округ (город Пушкин), потом – город Смуряево под Псковом, затем станция Степь в Забайкалье, где он осваивал новейший на то время самолет МиГ-27.

Но мечта летать ещё выше, быстрее, лучше, осваивать самые современные самолёты не давала покоя. Она и привела Виктора Андреевича в Центр подготовки лётчиков-испытателей в городе Ахтубинске. После окончания обучения в Центре майор Россошанский был направлен в 3-е лётное управление 8-ого Государственного научно-ис-

следования. Главным направлением деятельности лётно-испытательной эскадрильи, в которую попал Россошанский, к тому времени было ис-

После первой посадки на палубу авианосца самолёта Су-27К.

лищний эффект от выступлений "Украинских соколов" ничуть не меньший. Украинская группа выполняла такие элементы пилотажа, которые никто, кроме неё, в мире не выполнял. Например, "колокол" парой. Это когда два самолёта в плотном строю почти вертикально набирают высоту, с потерей скорости до нуля замирают и дальше садятся на хвост, потом опускают нос и почти вертикально пикируют. Причём – абсолютно синхронно. Очень сложным элементом является перевёрнутый полёт парой. Сложность заключается в том, что пилотирование в положении вниз головой требует перестройки восприятия и отличной координации. Во время выступлений группа демонстрировала практически весь перечень фигур высшего и сложного пилотажа. Причём делала это в разных строях: "треугольник", "ёлка", "лямбда", "ромб".

Наиболее сложная для группового выполнения "бочка" в одной плоскости. Хотя при наблюдении с земли создаётся впечатление, что ничего сложного нет. В процессе её выполнения ведомые, особенно крайние, выполняют сложное пространственное движение. На ведущем, которым и был всегда Виктор Андреевич Россосанский, лежала большая ответственность относительно соблюдения параметров полёта. При его любых ошибочных действиях могут быть созданы опасные условия пилотирования для ведомых, а иначе не будет зрелищности для зрителей. Но допущение любых ошибок – не для Виктора Андреевича. Он делал выступления группы чёткими и красивыми, чтобы все зрители были в восторге. И поверьте, ему это удавалось!

Несмотря на все препятствия и проблемы, которые стояли на пути, Виктор Андреевич был доволен своей работой и, конечно, гордится тем, что в нашей стране была такая пилотажная груп-

па, которую он возглавлял долгие годы. Своим созданием и существованием группа обязана именно ему, первому в строю "Украинских соколов", лётчику с большой буквы – Виктору Андреевичу Россосанскому.

За годы службы и лётной работы Виктор Андреевич зарекомендовал себя не только прекрасным пилотом, но и проявил выдающиеся командирские способности. Долгие годы командуя 168-м лётно-испытательным комплексом ГАНИЦ, а затем – и в должности заместителя начальника ГАНИЦ по лётной подготовке – он принимал непосредственное участие в создании и отработке документов, регламентирующих лётно-испытательную работу и деятельность пилотажной группы. Так, при его участии было создано "Положение о пилотажных группах ВВС Украины", "Положение про лётно-испытательные станции авиационно-ремонтных заводов" и ряд других документов. Благодаря его таланту организатора была создана и успешно функционировала первая в стране школа лётчиков-испытателей, выпускники которой сейчас продолжают испытывать и облётывать авиационную технику и в ГАНИЦ, и на лётно-испытательных станциях отечественных АРЗ, и в АНТК имени О.К.Антонова.

Уволившись в 2002 году в запас, Виктор Андреевич не только не потерял связь с небом, но и освоил новые для себя высоты. Лётчик переучился и освоил самолёты Ил-76 и Ан-124, получил пилотское свидетельство и сейчас, имея за плечами богатый лётный и жизненный опыт, работает в авиакомпании "Авиалинии Антонова", успешно выполняет задачи по перевозке различных грузов на самолёте Ан-124 "Руслан" в самые отдалённые уголки нашей планеты.

Владимир Алексеев.
"Крила України".
Фото из архива редакции.

ДЕНЬ ЧАСТИНИ

4 червня в Озерненському гарнізоні, що на Житомирщині, відбулися урочистості з нагоди 69-ої річниці з дня створення бригади тактичної авіації, якою командує полковник Валентин Листопад.

За крок до ювілею

Свято почалося з шиківання особового складу біля пам'ятника "Слава авіаторам". В урочистій обстановці були внесені, крім Державного прапора України, Бойовий прапор 894-ого винищувального авіаційного полку та вимпел Міністра оборони України "За мужність та військову звитягу".

З Днем частини особовий склад бригади привітали голова Житомирської районної державної адміністрації Андрій Кулик, перший заступник голови Новоуївинської селищної ради (до речі, згідно із Указом Президента України, Новоуївинська селищна ра-

– Говорячи про сьогоднішній день частини, – зазначив полковник В.Листопад, – неможливо не відзначити тих, хто сьогодні стоїть на захисті Батьківщини. Успіхи частини – це завзята, самовіддана праця всіх офіцерів, прапорщиків, сержантів, солдатів і працівників Збройних Сил України. Сьогодні мені хочеться назвати прізвища військовослужбовців, хто з честю виконує службовий обов'язок, роблячи свій внесок у справу зміцнення та підтримання славних бойових традицій частини. Це – підполковники Сергій Кравчук, Олексій Захарчук, Іван Петренко й Олександр Дов-

шого лейтенанта Віктора Цапурі) підрозділи частини урочистим маршем пройшли по центральній дорозі Озерного. Мешканці селища були приємно здивовані вишолом парадного розрахунку, який готується до параду з нагоди 20-ої річниці Незалежності України на Хрещатику.

На майданчику біля 52-го гарнізонного Будинку офіцерів свою майстерність та вміння продемонстрували знову ж таки військовий оркестр та взвод розвідувальної роти 95-ої Житомирської окремої аеромобільної бригади, де командиром полковник Станіслав Чумак.

Також приємне враження

да є шефом частини) Володимир Даниленко, заступник командира Повітряного командування "Центр" з авіації полковник Андрій Ярецький, заступник директора Житомирського регіонального управління "Приватбанку" Вадим

гач, майори Олексій Замига, Вадим Мороз, Володимир Юрчук та Олександр Стулак, капітани Василь Давидчук, Костянтин Богущ і Олександр Рачинський, старші прапорщики Олег Пастушенко та Олександр Пачкурний, сер-

Хиля, командири частин Озерненського гарнізону та представники командування інших авіаційних бригад. Благословив військовослужбовців частини на подальші успіхи в бойовій підготовці ієрей храму святих Кирила та Мефодія отець Димитрій.

жант Сергій Матвійчук та багато інших.

Після урочистого мітингу, під звуки маршу у виконанні військового оркестру 95-ої Житомирської окремої аеромобільної бригади під диригуванням начальника оркестру – військового диригент – стар-

залишив виступ гурту "Житичі" під керівництвом В'ячеслава Свириденка. Його дуже сподобались мешканцям селища Озерне.

Андрій Жданов.
с.мт. Озерне.
Фото Олексія Матвійчука.

БЕЗПЕКА

Израиль переместил "Железный купол" ближе к сектору Газа

Израиль переместил батарею противоракетного комплекса "Железный купол" (Iron Dome), размещенную в марте 2011 года в пригороде Беэр-Шева, в пригород Сдерота, сообщает Reuters. Этот город расположен в четырех километрах от границы с сектором Газа. Здесь комплекс будет проходить испытания на способность перехватывать ракеты малого радиуса действия. В общей сложности, на боевом дежурстве в Израиле стоят две батареи "Железного купола".

Первая батарея "Железного купола" была развернута 27 марта 2011 года в пригороде Беэр-Шева. Вторая батарея встала на боевое дежурство 4 апреля 2011 года. По данным агентства, оба комплекса сумели перехватить восемь из девяти ракет типа "Катюша". Следует отметить, что "Железный купол" пока находится в стадии опытной эксплуатации. Ранее проводилась его проверка на способность перехватывать ракеты противника с дальностью полета от четырех до 40 километров.

Ранее некоторые израильские СМИ писали, что вблизи границы с сектором Газа "Железный купол" может ока-

заться бесполезен. Дело в том, что комплексу необходимо 15 секунд для обнаружения ракеты, наведения и запуска противоракеты Tamir. При этом ракеты, выпущенные с территории сектора Газа, долетают до приграничных городов быстрее, чем за 15 секунд. По данным компании-производителя "Железного купола" Rafael, эти сведения не верны.

Министерство обороны Израиля ранее обнародовало планы развертывания "Железного купола": первые батареи должны быть размещены на границе сектора Газа, а позже – вдоль границы с Ливаном. Согласно последней

оценке военных, для прикрытия этих районов необходимо 10-15 батарей. Часть из них будет закуплена на средства, выделенные правительством США. Ранее Конгресс США запланировал бюджетные расходы в размере 203,8 миллиона долларов на оказание помощи Израилу в покупке нового противоракетного комплекса.

До тех пор, пока все батареи "Железного купола" не встанут на боевое дежурство, в Израиле будет производиться ротация комплекса. Предполагается, что каждые несколько месяцев батареи "Железного купола" будут менять местоположение.

НА РІВНІ ПЛІТОК

Осаму бин Ладена застрелили "свинными" пулями

"Отряд 6" "Морских котиков" США использовал для уничтожения Осамы бин Ладена пули, смазанные свиным салом. Как пишет газета The Daily Mail, если верить сайту компании Silver Bullet Gun Oil, выпускающей оружейную смазку, такие пули "предотвращают попадание исламо-фашистских террористов в райские кущи Аллаха". Оружейная смазка, которую закупает и Морская пехота США, на 13 процентов состоит из жидкого свиного жира.

Сайт Silver Bullet Gun Oil принадлежит человеку, называющему себя The Midnight Rider ("Полночный рыцарь") и Warrior of YAHWEH ("Воин Яхве"). Согласно его утверждению, он является бывшим морским пехотинцем, снайпером. На сайте компании размещены и фотографии производственного цеха, выпускающего и фасующего оружейную смазку. Фасовкой занимаются люди в камуфляжах Морской пехоты США, которые приобрести гражданским практически невозможно.

Если верить информации на сайте, "свиная" оружейная смазка производится с июня 2004 года. С тех пор "тысячи бутылок со смазкой" были поставлены всем ро-

дам войск вооруженных сил США. Стоимость "антиисламской" смазки составляет 8,95 доллара за бутылку объемом 4 унции (118 миллилитров). Свиной жир, используемый в продукции Silver Bullet Gun Oil производится в соответствии со стандартами министерства сельского хозяйства США.

Операция по ликвидации Осамы бин Ладена была проведена американским спецназом на 2 мая 2011 года. Террориста застрелили в своем особняке в пакистанском городе Абботабаде. Считается, что для его уничтожения была также использована особая засекреченная версия вертолета UH-60M Black Hawk.

ВИПРОБУВАННЯ

США испытают в Афганистане новую активную защиту

Управление перспективных исследовательских проектов (DARPA) совместно с войсками быстрого оснащения Армии США в конце 2011-го – начале 2012 года начнет испытания в Афганистане новой системы активной защиты легких бронемашин Iron Curtain (IC-APS). Как сообщает Aviation Week, в полевых испытаниях примут участие четыре бронетранспортера HMMWV, оснащенные Iron Curtain, призванной защищать машины от снарядов и противотанковых ракет.

Разработка IC-APS велась на протяжении нескольких лет компанией Artis при финансировании DARPA. Система уже прошла несколько испытаний на полигоне. В 2009 году DARPA приняла решение на объединение системы IC-APS с системой обнаружения снайперского огня Crosshair. Если первая будет защищать бронемашину от снарядов и ракет, то последняя – выявлять огневые точки противника, откуда ведется огонь из стрелкового оружия.

Подробности относительно IC-APS практически не известны. В системе используется импульсно-доплеровский радар CrossCue, который позволяет обнаруживать, классифицировать и отслеживать траекторию полета боеприпаса, представляющего опасность. При приближении ракеты или снаряда на расстояние нескольких дюймов от бронемашин, производится отстрел средства противодействия. Это средство выстреливается строго вниз с крыши машины для уменьшения сопутст-

вующего ущерба, а поражение снаряда производится прямым попаданием.

Средства противодействия предполагается размещать по периметру крыши и на капоте тестовых HMMWV. По

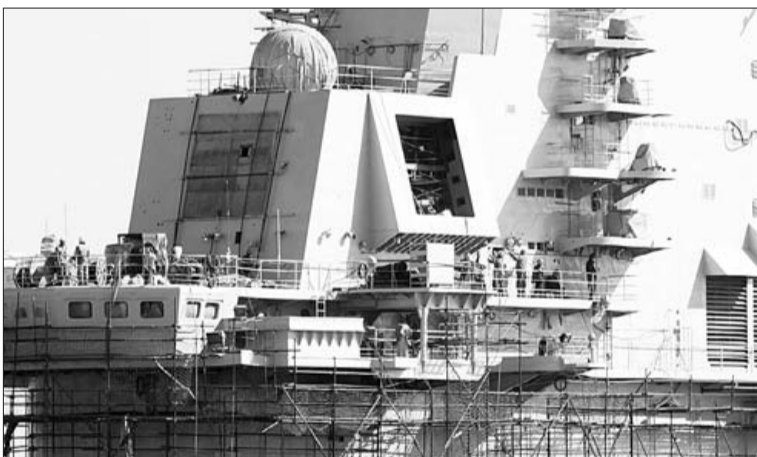

данным DARPA, IC-APS способна обеспечить защиту машины как на стоянке, так и в движении. При этом не уточняется, насколько эффективно система способна обеспечить безопасность транспортного средства при ведении огня по нему сверху или при обстреле HMMWV сразу несколькими противотанковыми ракетами с разных точек. Неизвестно также, способна ли система обеспечить защиту от ракет с тандемой кумулятивной боевой частью.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

МОДЕРНІЗАЦІЯ

Китайский авианосец получил радары и вооружение

Китайское судостроительное предприятие Changxingdao Shipyard установило на перспективный китайский авианосец "Ши Лан" (бывший "Варяг") радиолокационные станции, некоторые электронные системы и вооружение, сообщает Strategy Page.

В частности, на авианосец были установлены четыре антенны с активной фазированной решеткой китайской разработки. Модель радара, который применяется на авианосце, не уточняется. По данным издания, установленная на "Ши Лан" РЛС по своим параметрам схожа с американскими радарными системами Aegis. Кроме того, на корабль было погружено электронное оборудование. Предполагается, на "Ши Лан" будет развернута информационно-вычислительная сеть.

"Ши Лан" также получил модернизированную артиллерийскую установку Type 730. Она представляет собой пушку калибра 30-миллиметров с вращающимся блоком из десяти стволов. На авианосец также был установлен корабельный зенитный ракетный комплекс FL-3000N, способный поражать воздушные цели на дальности до девяти километров. В состав комплекса входит пусковая установка на 24 ракеты, диаметр которых составляет 12 сантиметров, а длина – два метра.

В настоящее время на корабле ведутся работы по ремонту и модернизации. Ранее предполагалось, что в конце 2011 года начнутся ходовые испытания китайского авианосца, который уже до конца 2012 года может быть принят на вооружение. Министерство обороны Китая намерено создать на базе "Варяга" серию собственных авианесущих кораблей.

АРСЕНАЛ

Обнародованы данные о мировом ядерном вооружении

Мировые ядерные державы располагают 5027 развернутыми ядерными боеголовками, говорится в отчете Стокгольмского института исследования проблем мира (SIPRI). Кроме того, эти страны располагают 15,5 тысячами ядерных боеголовок, не стоящих в настоящее время на боевом дежурстве. Крупнейшими ядерными державами, по данным SIPRI, являются Россия (2427 боеголовок), США (2150), Франция (290) и Великобритания (160).

Всего на вооружении в мире стоят 20530 ядерных боеголовок, как размещенных на носителях, так и находящихся на складах. В 2009 году этот показатель составлял 22,6 тысячи единиц. По данным стокгольмского института, в настоящее время ядерным оружием, помимо перечисленных крупных держав, располагают Китай (200 боеголовок), Индия (80-110), Пакистан (90-110) и Израиль (80). Перечисленные страны содержат ядерное оружие на хранении; в настоящее время оно не стоит на боевом дежурстве.

22 марта 2011 года Россия и США обменялись данными о составе и местах дислокации стратегических ядерных вооружений. Обмен данными был произведен в рамках договора о сокращении стратегических и наступательных вооружений (СНВ-3). В начале июня эти сведения были обнародованы американским внешнеполитическим ведомством. Согласно этим данным, США располагают 1800 стоящими на вооружении боеголовками, а Россия – 1537-ю.

ПЛАНИ

Индия за два года запустит 12 иностранных спутников

Индийская организация космических исследований (ИСРО) в ближайшие два года разместит на орбите 12 иностранных космических аппаратов, сообщил журналистам председатель ИСРО Кумарасвами Радхакришнан.

“Через наше коммерческое подразделение Antrix Corporation мы получили заказы из Канады, Индонезии, Германии и других европейских стран на запуски в течение двух лет дюжины спутников на геосинхронные орбиты”, – сказал председатель ИСРО.

Четыре спутника будут запущены для Канады, по два для Индонезии и Германии, один для Люксембурга. Оставшиеся три спутника будут отправлены в космос для нужд европейских университетов.

Как уточнил представитель корпорации Antrix, немецкий спутник T-Mars для экологических исследований весит 800 килограммов. Остальные спутники будут весить 80-100 килограммов. Также идут переговоры о запуске на низкую орбиту французского спутника дистанционного зондирования Земли EnMAP.

Эти аппараты, самый круп-

ный из которых весит менее тонны, будут выведены на орбиту при помощи ракеты PSLV (Polar Satellite Launch Vehicle – ракета-носитель для вывода спутников на полярную орбиту).

“За исключением немецкого спутника, все эти аппараты очень маленькие – это мини- и микроспутники. Кроме Индии практически никто и не занимается коммерческим выводом таких маленьких спутников в космос. Они будут запущены группами по несколько штук”, – сказал РИА “Новости” пресс-секретарь ИСРО Сатиш, добавив, что запуск осуществляется по “международным ценам”.

За последние 10 лет Индия отправила в космос 26 иностранных спутников для различных стран, включая Германию, Израиль, Южную Корею и Сингапур, передает РИА “Новости”.

НАВИГАЦИЯ

Роскосмос наращивает точность ГЛОНАССа

В ближайшие один-два года точность работы приемников ГЛОНАСС планируется увеличить практически втрое. Об этом на V международном форуме по спутниковой навигации сообщил замглавы Федерального космического агентства (Роскосмоса) А. Шилов.

“За ближайшие один-два года нам необходимо достигнуть точности в один-два метра”, – сказал А.Шилов, добавив, что сейчас данный показатель составляет 6 м.

По его словам, для успешной работы системы ГЛОНАСС необходимо наличие на орбите не менее 24 спутников. Он отметил, что орбитальная группировка будет доведена до этого в августе с.г. после очередного запуска спутника “ГЛОНАСС-М”. Сейчас три космических аппарата проходят испытания, а один новый тестируется.

“В июле-августе запустим один “ГЛОНАСС-М”, в сентябре-октябре будет еще три запуска (навигационных спутников) с Байконура”, – уточнил он. А.Шилов отметил, что перед запусками следует провести все необходимые тесты и соблюсти меры предосторожности.

Замглавы Роскосмоса сообщил, что на сегодня системой ГЛОНАСС оснащены 23% воздушных судов РФ, 87% морских и речных судов, 80% автотранспорта (речь идет о государственном транспорте), передает РБК.

ЭКСПЕРИМЕНТ

Экипаж “Марс-500” избежал конфликтов, но страдает проблемой “обратного пути”

Эксперимент “Марс-500” по имитации 520-суточного пилотируемого полета на Красную планету и обратно отметит 3 июня год с начала осуществления, сообщает пресс-служба Института медико-биологических проблем РАН, на территории которого проводится эксперимент.

“За период с начала 520-суточной изоляции не было отмечено существенных изменений состояния здоровья участников эксперимента. Ряд медицинских ситуаций, отмеченных у участников, потребовали назначения лечебно-профилактических мероприятий, которые были достаточны и адекватны”, – говорится в пресс-релизе ИМБП, поступившем в “Интерфакс-АВН”.

В нем отмечается, что по экспертному заключению врачебно-экспертной комиссии ИМБП от 23 мая 2011 года все участники экипажа по состоянию здоровья были допущены к дальнейшему участию в эксперименте.

“В настоящий момент психологическое состояние экипажа соответствует прогнозам специалистов. При этом отмечаются проявления “проблемы обратного пути”, усугубляемые психической астенизацией на фоне сенсорной депривации и монотонии”, – говорится в сообщении института.

В пресс-релизе отмечается, что у участников эксперимента нет замечаний по качеству продуктов питания.

“В процессе эксперимента на основании результатов оценки состояния испытателей с учетом высказываемых ими замечаний выдавались рекомендации по коррекции рациона питания, предусматривающие уменьшение калорийности путем временного исключения из потребления отдельных продуктов”, – сообщает пресс-служба ИМБП.

В пресс-релизе говорится, что нет срывов или переносов на другие сроки выполнения научной программы на борту “марсолета”. “У исследователей, включая зарубежных, нет замечаний по качеству передаваемой первичной научной информации. Они положительно оценивают деятельность экипажа по выполнению научных исследований”, – отмечается в сообщ-

щении.

Пресс-служба ИМБП также информирует, что в экипаже не наблюдалось конфликтных ситуаций и что вмешательства наземных служб не требовалось.

“Трудности при выполнении некоторых сложных исследовательских методик преодолелись экипажем коллективно. Надо отметить, что культуральные различия и языковые трудности не влияют на качество выполняемой деятельности. В общении преобладает конструктивный доброжелательный стиль”, – отмечается в сообщении.

Командир экипажа пользуется авторитетом и является как формальным, так и неформальным лидером, говорится в пресс-релизе.

Эксперимент “Марс-500” стартовал 3 июня 2010 года. Международный экипаж возглавил российский участник Алексей Ситев. Место врача занял Сухроб Камолов. Одно из трех мест исследователей также было отдано российскому участнику Александру Смолеевскому. Француз Роман Шарле выполняет в экипаже обязанности бортинженера “марсолета”, Диего Урбина и Ван Юэ занимаются научной работой в должности исследователей.

Эксперимент включает три этапа: “перелет” с Земли на Марс, “пребывание на марсианской поверхности” и “возвращение” на Землю. В настоящий момент идет заключительная часть эксперимента.

Участники проекта осуществили три “выхода” на поверхность Марса, во время которых взяли условные пробы грунта, откололи куски скалы, провели имитацию нештатной ситуации с условным травмированием одного из участников, а также нашли аномалии – магниты в виде костей.

Возвращение “марсонавтов” на Землю запланировано на 5 ноября 2011 года.

АМБИЦИИ

Китай создает собственную глобальную спутниковую систему

Китайская региональная навигационная спутниковая система “Компас” будет эволюционировать и превратится в глобальную, сообщил представитель Китайской национальной администрации по глобальным навигационным спутниковым системам Ванг Дзю.

“Сегодня группировка системы “Компас” составляет три спутника. На втором этапе численность аппаратов будет доведена до 14. При этом система сможет полностью охватывать Тихоокеанский регион”, – сказал Ванг Дзю на открывшемся в Москве международном форуме по спутниковой навигации.

Он сообщил, что второй этап развития системы “Компас” уже начал реализовываться. В частности, в апреле Китай уже запустил восемь

навигационных спутников.

По словам представителя китайской администрации, третий этап развития системы “Компас” предусматривает увеличение орбитальной группировки до 35 космических аппаратов.

При этом, по его словам, спутники смогут передавать

сигналов в трехчастотных диапазонах. Он отметил, что в Китае проводится большая работа по созданию наземной аппаратуры потребителей, а также по использованию системы “Компас” в интересах мониторинга земной поверхности, в частности пожаров, наводнений, пишет “Газета.Ru”.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

13-19 червня

13 червня 1934 р. народився заслужений діяч науки і техніки України, Генеральний директор НВО "Хартрон" (1990-2002) Я.Є.Айзенберг.

13 червня 1946 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова, майстер спорту України міжнародного класу А.З.Моїсєєв.

13 червня 1951 р. народився начальник військ протиповітряної оборони Командування Сухопутних військ ЗС України В.В.Новосьолов.

14 червня 1914 р. здійснив перший політ літаючий човен М-1 конструкції Д.П.Григоровича.

14 червня 1948 р. народився президент – голова правління ДАХК "Артем" С.М.Смаль.

14 червня 1950 р. народився заступник директора концерну "Авіаєвремонт" О.Т.Мальченко.

14 червня 1971 р. народився заступник Міністра оборони України І.М.Кушнір.

15 червня 1890 р. народився піонер ракетної техніки В.В.Ракумов.

15 червня 1942 р. народився директор корпорації "Науково-виробниче об'єднання "Небо України" М.С.Рябець.

15 червня 1947 р. народився заступник командувача ВПС України з озброєння – головний інженер (1992-1994) В.А.Варивода.

15 червня 1949 р. народився директор Департаменту утилізації компонентів ракетного палива, ракет і боєприпасів МО України П.О.П'ятибрат.

15 червня 1956 р. народився командир Повітряного командування "Центр" О.І.Титаренко.

15 червня 1963 р. народився Міністр надзвичайних ситуацій України В.І.Балога.

15 червня 1963 р. на озброєння РВСП прийняли БР шахтного базування Р-12У, Р-14У і Р-16У.

Командуючий Парадом Победи

Надо спасти Сталинград!

Продовження. Початок в №21,22.

После возвращения из госпиталя, в начале июля 1942 года, Рокоссовский получил назначение на должность командующего войсками Брянского фронта. К этому времени на воронежском направлении сложилась острая оперативная ситуация. Начав здесь наступление, 28 июня враг прорвал оборону Брянского и Юго-Западного фронтов в трехсоткилометровой полосе и проник в глубину расположения советских войск на 150-170 километров. При этом он форсировал Дон и ворвался в Воронеж. В связи с этим Брянский фронт был разделен на два. Часть войск принял новый, Воронежский фронт, а остальными предстояло руководить Рокоссовскому. В августе 1942 года, после упорных боев с противником, который безуспешно пытался продвинуться на север вдоль Дона, войска Брянского фронта перешли к обороне.

За минимальный срок Константин Константинович сорвал замыслы противника, фронт стабилизировался надолго, и командующий стал высвобождать и выводить из боя для пополнения и отдыха одно соединение за другим, в том числе и танковые корпуса...

Немцы, почувствовав, что оборона здесь крепкая, направили свои главные усилия на юго-восток. Преодолевая сопротивление частей Юго-Западного фронта, вражеские колонны рвались вперед, добиваясь новых успехов.

По приказу Ставки ушли на Юго-Западный фронт один, второй, третий танковые корпуса... В начале сентября обстановка резко обострилась. Противнику удалось форсировать Дон, преодолеть междуречье Дона и Волги, завязать ожесточенные бои на окраине Сталинграда. Вызванный к аппарату ВЧ Рокоссовский услышал голос Верховного Главнокомандующего: "... Предлагаем Вам принять командование фронтом под Сталинградом".

Уже на следующий день после телефонного разговора со Сталиным Рокоссовский был в Москве.

Позже Константин Константинович вспоминал: "... Сталин был мрачен. Ходил молча. Вдруг резко остановился и, глядя мне в глаза, сказал сухо, почти сердито:

– Надо спасти Сталинград!

Поверьте мне – я вздрогнул. До предела откровенная фраза была подобна удару..."

Из Москвы в Сталинград Рокоссовский летел вместе с Г.К.Жуковым. В разговоре Жуков заметил, что задача Донского фронта будет весьма сложной...

С прибытием Рокоссовского этот фронт стал полностью самостоятельным, тогда как ранее он находился в оперативном подчинении командующего Юго-Восточным фронтом генерала Андрея Еременко. На новом месте Рокоссовский, как всегда, начал с упорядочения управления войсками. Твердо взял в руки все нити, связывающие штаб с войсками. Войска фронта, растянувшиеся по фронту на 400 километров, – несколько общевойсковых и одна танковая армия – нависли с севера над группировкой гитлеровцев, прорвавшихся к Волге. И К.Рокоссовский, спустя некоторое время, приступил к подготовке своих войск для участия в сталинградском контрнаступлении, в котором Донскому фронту предстояло сыграть весьма существенную роль...

28 сентября Сталинградский фронт был переименован в Донской.

Командующим стал генерал-лейтенант К.Рокоссовский.

Боеприпасы, укомплектование штабов, подразделений, зимнее обмундирование, изучение противника, развертывание госпиталей, подготовка младших командиров, солдатский рацион – десятки вопросов, больших и малых, срочных и неотложных.

зывать по-разному: День Сталинской артиллерии, советской артиллерии, а еще позже – Днем Ракетных войск и артиллерии, но ежегодно артиллеристы в этот праздничный день вспоминают тех, кто в грозные дни под Сталинградом повернул вспять, назад колесо войны...

Немецкие войска бешено сопро-

Командующий войсками Донского фронта генерал-лейтенант К. Рокоссовский на боевой позиции в р-не г. Сталинграда.

живших... Командующий фронтом лично проверял выполнение своих указаний. Вспоминая те дни, маршал войск связи Иван Пересыпкин писал: "Бывая часто с Рокоссовским в штабе фронта, а также в войсках, я имел возможность наблюдать, как он руководил войсками и работал. Безусловно, это был выдающийся человек, полководческий талант и богатые дарования которого еще больше раскрылись в последующем ходе Великой Отечественной войны".

В начале ноября из Ставки прибыл генерал армии Г.Жуков. Бойцы и командиры ориентировались мгновенно: прибыл Жуков – жди наступления, здесь самая главная точка войны. Так оно и оказалось. Жуков сообщил новость чрезвычайной важности и чрезвычайной секретности: разработан план окружения и разгрома группировки немецких войск в районе Сталинграда. Эта задача возлагалась на войска трех фронтов: Юго-Западного, Сталинградского и Донского. Тремя клиньями они должны нанести удар по обороне противника и на третий день соединиться с войсками Сталинградского фронта, наносящими встречный удар у района Сарпинских озер. Так будет создан внешний фронт окружения гитлеровцев.

В обстановке совершенной секретности началась подготовка операции. По ночам подходили эшелоны с танками, артиллерийскими орудиями, боеприпасами, а днем открыто производились земляные работы на переднем крае, создавая у противника впечатление, что советские войска на этом участке фронта переходят к долговременной обороне...

В ночь на 19 ноября 1942 года генерал-лейтенант К.Рокоссовский с группой генералов прибыл на вспомогательный пункт управления. Ровно в 7.30 сотнями стволов заговорила артиллерия, мутными бликами вспыхивали дальние разрывы тяжелых снарядов и реактивных мин. Час и двадцать минут дрожала земля и небо – артиллерия молотила передний край обороны немецких войск, крошила их огневые позиции, вгоняла в землю пулеметные гнезда. Позже этот день, 19 ноября, будут на-

тивлялись, дрались с ожесточением, с бессмысленной яростью обреченных. С одной стороны Волга, с другой – тысячи километров заснеженных полей до недосягаемого, как звезда небесная, фатерланда.

Пять суток войска трех советских фронтов – Донского, Юго-Западного и Сталинградского – вели ожесточенные бои с противником. Передовые части советских войск замкнули кольцо окружения Сталинградской группировки немецких войск. Перед Донским и Сталинградским фронтами теперь стояла новая задача – пленить или уничтожить окруженные войска противника. Кольцо окружения медленно сжималось, каждый шаг советским войскам давался ценой огромного напряжения сил. Ударили сильными морозы. Степные ветры сугробами перекрыли дороги... Одному из авторов этой статьи в середине 80-х годов прошлого столетия пришлось в декабре-январе побывать в местах бывшего сражения, почувствовать лютый холод и снежные бураны, понять, что творилось на этих бесконечных заснеженных просторах зимой 1942-1943 годов...

Государственный Комитет Обороны решил поручить К.Рокоссовскому руководство по разгрому окруженных под Сталинградом войск 6-й немецкой армии. Получив боевую задачу, Донской фронт был усилен тремя армиями: 57-й под командованием Федора Толбухина, 64-й под командованием Михаила Шумилова и 62-й под командованием Василия Чуйкова. План разгрома окруженной вражеской группировки предусматривал нанесение мощного удара с запада на восток, расчленив 6-ю армию Паулюса, разорвать все ее связи, нарушить управление войсками, лишит аэродромов... и добить!

Рокоссовскому никогда не было свойственно чувство мести. Профессиональный военный, он не терпел жестокости. Рокоссовский подумал о тысячах немецких солдат, которые, забившись в промерзшие окопы-норы, слушают разгуливающую выюгу. Впереди у них только смерть. Смерть от снарядов, бомб, пуль, от холода и

16 Крила України

У ХВИЛИНУ ДОЗВІЛЛЯ

Судно для перевезення пального → **Сім'я бджіл** → **Дикий кабан** → **Бог війни** → **Древнє місто в Криму** → **Танцювальний крок** → **Озеро в Гірському Алтаї**

Англійський письменник → **Чай із суданської троянди** → **Мешканець Півночі (РФ)** → **Виселення за межі держави**

Релігійна пісня, молитва → **Наділ землі у сер.віки** → **Радіолокатор** → **Міжнародна комуністична організація** → **Крилата ракета** → **Естонський композитор** → **Древня назва р.Волга**

Гідрогенкарбонат натрію → **Рід вічно-зелених дерев** → **Американська актриса** → **Східна настільна гра** → **В'язень** → **Кав'ярня із самообслуговуванням** → **Літера кирилиці Жіноче ім'я** → **Вулкан в Італії** → **Голландський філософ**

Виконавець небезпечних трюків → **Сподвижник А.Гітлера** → **Народ у Нігерії** → **Жіноче ім'я** → **Стара поважна жінка** → **Спосіб вишивання** → **Міра земельної площі**

Ріка в Австралії → **Хижа тварина родини кунцицевих** → **Міра ваги, 16,4 кг** → **Російський композитор** → **Австралійський страус** → **Розмінна монета в Лаосі** → **Парафіяни** → **Виселення за межі держави**

Дрібна французька монета → **Радянський танк** → **Політична організація с.Бандери** → **Велика ріка в Азії** → **Мускусний пацюк** → **Родина нічних метеликів** → **Невеликий птах**

АНЕКДОТИ

Садится пилот-француз в самолет и видит трещину на приборе, зовет техника и просит заменить. Садится немец, видит пыль на часах и просит протереть. Русский пилот садится на рабочее место и чувствует острую боль в заднице. Приподнявшись, видит торчащую иголку. "А может так и надо", – думает он. Садится обратно, запускает двигатель и летит на задание.

Англичанка, хорошо знающая русский язык, решила лететь перед самым Новым годом домой, в Лондон, "Аэрофлотом". Все-таки "Аэрофлотом" дешевле, чем британскими компаниями. Пришла в зал VIP – дело было во второй половине дня – а там, за регистрационной стойкой, сидит пьяная администратор. Как ни как – 31 декабря! К тому же, время послеобеденное. Англичанка, естественно, возмутилась:

– Вы же пьяны!
Ей отвечает:
– Ну и че?
– Я буду жаловаться!
– Кому? Тебя проводит к начальнику?

– Да, проводите.
Пришли в кабинет к начальнику. А там за накрытым столом сидит начальник – пьяный в дым, галстук набок, пиджак застегнут не на ту пуговицу. Англичанка с чувством, не свойственным северным народам, вскрикнула:

– Как? И вы пьяны?!
– Я пьян?! – удивился искренне начальник, – да вы еще экипаж не видели, с которым вы полетите.

Самолет снижается и идет на посадку. Один из пассажиров, молодой человек, сидя в кресле, затягивает пояс с таким страхом на лице, что стюардесса считает необходимым его успокоить:

– Вы не нервничайте, приземление идет нормально. Вы, наверное, первый раз летите?

– О нет! – отвечает перепуганный пассажир. Но я впервые приземляюсь таким образом. Я парашютист.

Чудеса авиации:
– Завтрак в Лондоне, ужин в Нью-Йорке, багаж в Буэнос-Айресе.

В самолете стюардесса спрашивает:
– Нет ли в самолете врача?
Один пассажир встает и идет в кабину пилота. Через 2 минуты:
– Нет ли в самолете летчика?

Приходит пьяный в стельку пилот домой, еле добрался до квартиры, звонит в дверь. Открывает жена. Пилот:
– Быстро сотому посадку!!!
Жена хрюсь ему сковородкой по голове и закрыла дверь. Пилот опять:
– Быстро сотому посадку!!!
Жена открывает и опять ему хрюсь по голове скалкой. Пилот:
– Понял, ухожу на запасной аэродром.

Разворачивается, уходит и звонит соседке в дверь. Открывает соседка. Пилот:
– Посадку сотому!
Соседка:
– Посадку разрешаю! Девяносто девятый, освободите полосу!

СУДОКУ

6		5		1		8	2	
8				6				4
				2				
				7	9	4	6	
	8							1
	7	6	2	8				
				3				
5			8					1
	9	7		6		5		2

АВТОДРОМ

Компанія BMW представила нову "копійку"

Компанія BMW поширила офіційні фотографії п'ятидверного хетчбека 1-Series нового покоління. Автомобіль побудовано на модернізованій платформі BMW 3-Series і зберіг спільну зі своїм попередником архітектуру підвіски. Втім габарити автівки дещо зросли. На 30 міліметрів збільшилася колісна база, на 85 міліметрів зросла габаритна довжина автомобіля і на 17 міліметрів – ширина. Висота залишилася незмінною. Обсяг багажного відсіку в новинки збільшився на 30 літрів – до 360 літрів.

Базовим мотором для "копійки" BMW на момент запуску в серію стане новий 1,6-літровий турбодвигун, що буде доступний у двох варіантах потужності: 136 і 170 кінських сил (220 і 250 Нм відповідно). Цей агрегат – модернізована версія двигуна, що встановлюється на сімейство MINI. Він оснащений турбонагнітачем з подвійною крильчаткою і безпосереднім упорскуванням пального. Базовий варіант двигуна зможе розганяти "копійку" з нуля до сотні за 8,5 секунди, а 170-сильна модифікація – за 7,4 секунди.

Ще три вже анонованих мотори – дизельні, об'ємом два літри, доступні у трьох варіантах. BMW 116d одержить 116-сильну версію двигуна (260 Нм), BMW 118d – 143-сильну версію (320 Нм), а BMW 120d буде оснащуватися 184-сильною модифікацією того ж агрегата (380 Нм).

Трансмисії – шестиступінчаста механіка, або новий восьмиступінчастий "автомат" ZF. "Копійка" BMW стане першим автомобілем гольф-класу, що матиме таку коробку передач. Пізніше BMW 1-Series отримає дволітровий турбомотор і компактним трициліндровим турбодизелем.

Вигляд BMW 1-Series нового покоління розроблявся під керівництвом нинішнього шефа-дизайнера баварської компанії Адріана ван Хойдонка, що у 2009 році замінив на цій посаді Кріса Бенгла, автора попередньої "копійки". Світовий дебют хетчбека відбудеться восени на автосалоні у Франкфурті, а випускати новинку планують на заводі BMW у Лейпцигу. Пізніше в сімействі BMW 1-Series з'явиться ще п'ять різних модифікацій кузова, включаючи тридверний хетчбек, купе і кабриолет.

Підготував **Сергій Клименко**.
"Крила України".

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 22

Т	Б	А	Л	Н										
Р	К	А	Л	Ь	К	У	Л	Я	Ц	І	Я			
А	П	І	Р	Л	О	Д	І	Р	А	С	Я			
Л	Р	А	К	О	К	О	Р	А	М	С	Я			
М	І	Р	А	К	О	К	О	Р	А	М	С	Я		
Д	Е	Н	І	Н	А	І	О	С	Я	С	Я			
Д	О	Е	Ф	Н	К	А	Р	О	Л	Ь	С	Я		
І	К	Р	А	Т	Е	В	Р	О	К	А	К	О	Р	Д
А	Р	Г	У	М	Е	Т	О	Л	П	О	С	Я		
Ф	К	Е	Н	Г	У	Р	У	П	І	А	К	С	Я	
Ф	К	Н	А	Т	Ь	Л	А	І	С	А	С	Я		
Л	А	С	С	Ю	Р	П	А	Л	І	Т	Р	А	К	
Л	І	Д	І	Я	Н	А	В	К	С	Я	С	Я		
Я	Д	Л	А	К	Т	О	З	А	С	Я	С	Я		